

Русалки 4725 отримали 2 сина – Руслана 3754; Рима 5219. Перший оцінений за молочною продуктивністю 22 дочок і має племінну цінність +225 кг молока, +0,01% і +9 кг молочного жиру. Другий відповідно +195 кг, $\pm 0,00\%$ і +7 кг. Русалка 4725 має 2 дочки, середня племінна цінність яких складає +357 кг молока і +0,01% жиру.

Корова-рекордистка Яблунька 0624 також має 2 синів з порівняно високими результатами оцінки (Явір 3799, $n=28$, $G=+233$, +0,04, +14; Яркий 5305, $n=19$, $G=+167$, +0,01, +7). Найбільше синів отримано від рекордистки Молі 0016. Із чотирьох оцінених три виявилися покращувачами як за надосм ($G=+107$, +157 кг молока), так і за вмістом жиру в молоці ($G=+3$, +7 кг).

Звідси можна зробити висновки: 1) корови-рекордистки із стійкою спадковістю за молочною продуктивністю є препотентними. На це вказує і той факт, що своїх високопродуктивних синів і дочок вони мали від парування з різними бугаями; 2) сини корів-рекордисток інтенсивно використовуються на маточному поголів'ї української червоно-рябої молочної породи, їх потомками комплектуються племпідприємства, і, як кінцевий результат, носіями спадковості рекордисток стають тварини великих загальних популяцій.

УДК 636:615.361

В.І.СРЬОМЕНКО

ОЦІНКА ФУНКЦІОНАЛЬНИХ РЕЗЕРВІВ ТЕСТОСТЕРОНСИНТЕЗУЮЧОЇ СИСТЕМИ ЯК КРИТЕРІЮ ХАРАКТЕРИСТИКИ ГЕНОТИПУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

Сумський державний аграрний університет

Рівень гормонів у крові є достатньо інформативним показником, що відображає фізіологічний стан ендокринної залози і знаходиться під впливом паратипових факторів. Однак для генетичної оцінки тварини він мало інформативний в силу високої індивідуальної варіабельності (В.Б.Дмитрієв, 1999). З даних літератури відома роль гормонів у регулюванні функції генетичного апарату клітини. Тому одним з перспективних напрямків у біології тварин є вивчення функціональних резервів ендокринних залоз і зв'язок цих показників з господарськи корисними ознаками тварин. Метод виявлення функціональних резервів залоз внутрішньої секреції дозволяє подолати вплив паратипових факторів та визначати їх генетичний потенціал. Однією з менш досліджених ендокринних систем в організмі самок великої рогатої худоби є тестостеронсинтезуюча система. Тестостерон у організмі самок відіграє багатогранну роль. Він бере участь у біосинтезі білка, а також у формуванні статевого диморфізму і диференціюванні різних тканин.

Функціональні резерви тестостеронсинтезуючої системи у самок чорно-рябої, швіцької і лебединської порід визначали у віці 2, 6, 18 місяців, а також на 2 і 6 місяцях лактації за допомогою хоріонічного гонадотропіну. Хоріонічний гонадотропін тваринам вводили внутрішньовенно 3 рази з інтервалом у 72 години. Кров для визначення тестостерону брали з яремної вени перед введенням хоріонічного гонадотропіну, через 4,5 і щодоби після його введен-

ня. Концентрацію тестостерону визначали імуноферментним методом. Індекс активності тестостеронсинтезуючої системи визначали за формулою $I_{ATC} = \frac{K_2}{K_1}$, де K_1 – концентрація тестостерону через 48 годин після першого навантаження, K_2 – через 48 годин після другого навантаження. Як показали результати експериментів, більш високі резерви тестостеронсинтезуючої системи у різні періоди онтогенезу були у швіцької і лебединської порід по відношенню до чорно-рябої.

При аналізі функціональних резервів тестостеронсинтезуючої системи в різні періоди онтогенезу були виявлені її різні функціональні резерви. Низька активність цієї системи була виявлена в 2-місячному віці. Більш істотні зрушення у підвищенні активності цієї системи були визначені з 6-місячного віку. В цей період онтогенезу резерви тестостеронсинтезуючої системи значно збільшилися незалежно від породної належності тварин, що, можливо, пов'язано з періодом статевого дозрівання. До 18-місячного віку резерви вказаної системи продовжували збільшуватися, однак в меншій мірі, ніж до 6-місячного віку. В період лактації функціональні резерви тестостеронсинтезуючої системи у всіх порід знижувалися, особливо на піці лактації. Слід відзначити, що із збільшенням молочної продуктивності тварин відповідна реакція тестостеронсинтезуючої системи знижувалася, особливо у швіцької і чорно-рябої порід. Окрім міжпорідних, виявлені значні відмінності і всередині кожної породи. Більш високомолочні первістки відрізнялися меншими функціональними резервами тестостеронсинтезуючої системи.

Аналіз корелятивного зв'язку I_{ATC} різних періодів онтогенезу з надосм за лактацію показав, що між цими показниками у всі періоди онтогенезу (окрім 2 місяця) встановлений негативний корелятивний зв'язок, що змінювався залежно від віку тварин і породної належності від $r = -0.57$ в 6 місячному віку і до -0.87 на 6 місяці лактації. Слід відмітити, що в період лактації негативний корелятивний зв'язок між цими показниками збільшувався.

Таким чином, проведені дослідження показали, що функціональні резерви тестостеронсинтезуючої системи протягом онтогенезу зазнають значних змін та мають міжпорідні і внутрішньопорідні відмінності, а також негативно корелюють з молочною продуктивністю первісток.

УДК 636.2.034.064

Є.Є.ЗАБЛУДОВСЬКИЙ, Ю.І.ГОЛУБЧУК

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОДУКТИВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МОЛОЧНОЇ ХУДОБИ У ЗВ'ЯЗКУ З ОСОБЛИВОСТЯМИ РОСТУ

Інститут розведення і генетики тварин УААН

Досліджувався зв'язок особливостей росту телиць в постнатальному онтогенезі з їх наступною молочною продуктивністю в умовах чистопородного розведення та при схрещуванні. За основу були взяті матеріали зоотехнічного обліку живої маси в 1-, 3-, 6- і 12-місячному віці та надою за першу лактацію поголів'я чорно-рябої худоби ($n=249$) відділення "Чемер" підсобно-